

UOT 336

Vüqar Pənah oğlu ƏHMƏDZADƏ
Magistr, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası
vuqarahmedzade639@gmail.com
Süleyman Mehrəli oğlu QASIMOV
Elmi rəhbər, iqtisad elmləri doktoru, professor

AZƏRBAYCANDA GƏLƏCƏK DÖVRDƏ İNVESTİSIYA ÜÇÜN PERSPEKTİVLİ SAHƏLƏR

Xülasə

Tədqiqatın aktuallığı - Hal-hazırda Azərbaycan regionların inkişafının rəqabətqabiliyyətliliyi, investisiyalar üzrə fəaliyyət istiqamətlərinin və investisiya fəaliyyətinin gözlənilən nəticəsinin müəyyənəndirilməsi kimi amillər önəmlidirlər. Bu hallar seçilmiş tədqiqat mövzusunun aktuallığını göstərir.

Tədqiqatın məqsədi - Tədqiqatın məqsədi investisiya fəaliyyəti ilə Azərbaycan regionlarının, xüsusən də Dağlıq Qarabağın inkişafı arasında əlaqəni müəyyən etməkdir.

Tədqiqatın metodologiyası - Bu məqalədə nəzəriyyənin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi, təhlilə sistemli yanaşma, xarici və daxili mühit amillərinin təsirinin qiymətləndirilməsi, regionların, yəni Dağlıq Qarabağın, fəaliyyətinin təhlili kimi tədqiqat metodlarından istifadə olunur.

Tədqiqatın tətbiqi əhəmiyyəti - Tədqiqat nəticələrinin praktiki əhəmiyyəti hazırlanmış təhlil alətlərinin regionun inkişaf istiqamətlərinin seçilmədən, inkişaf hədəfinin və onun göstəricisinin müəyyən edilməsində istifadə olunmasından ibarətdir.

Tədqiqatın nəticələri - Məqalədə regionların daha dayanıqlı inkişafını təmin etmək üçün investisiya mexanizminin daxili mühitdə məqsədyönlü dəyişikliklərə yönəldilməsi nəticəsinə gələ bildik.

Tədqiqatın orijinallığı - İntestisiya fəaliyyəti və onun effektivliyinin qiymətləndirilməsi üzrə geniş spektrli tədqiqatların mövcudluğuna baxmayaraq, elmi ədəbiyyatda, regionun və onun təkmilləşdirilməsi üçün investisiya layihəsinin hazırlanması üçün, inkişaf indikatorunun seçilməsi əsasında regionun inkişaf məqsədinin müəyyən edilməsi metodologiyası öz əksini tapmır və bu, tədqiqatın orijinallığını nümayiş etdirir.

Tədqiqatın elmi yeniliyi - Tədqiqatın elmi yeniliyi regionların fəaliyyətinin hərtərəfli təhlili əsasında regionların investisiya fəaliyyətinin təhlil edilməsindən, həmçinin xarici və daxili amillərin təsirinin qiymətləndirilməsindən, regionların fəaliyyət göstəricilərinin təhlilindən, məhsuldarlıq göstəricisinin hesablanmasından ibarətdir və bu, nəticədə, regionun inkişafına nail olunmasına yönəldilən investisiyaların optimal istiqamətini müəyyən etməyə imkan verəcəkdir.

Açar sözlər: *İntestisiyalar, investisiya, investisiya fəaliyyəti, xarici investisiyalar, investisiya cəlbediciliyi, iqtisadiyyat, iqtisadi fəaliyyət*

Giriş

1991-ci ildə müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra keçən 30 il ərzində Azərbaycan Respublikası öz dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsində və sosial-iqtisadi inkişafında heyranedicili nailiyyətlər əldə etmişdir.

Müasir Azərbaycan dünya və regional siyasətdə getdikcə daha əhəmiyyətli amilə çevrilir. Bu, ilk növbədə, daxili siyasi sabitlik, sabit iqtisadiyyat, düzgün istiqamətlənmiş və bacarıqla həyata keçirilən xarici siyasətlə bağlıdır. Transmilli nəqliyyat, kommunikasiya və enerji layihələrinin həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycan Qafqaz regionunun iqtisadi lideri və dünyanın global xəritəsində mühüm oyunçuya çevrilir.

Azərbaycan Respublikası “aşağı gəlirli dövlətlərdən” “yüksək orta gəliri olan dövlətlərə” böyük addım atıb. Artıq 2004-cü ildə Azərbaycanda adambaşına düşən ümumi daxili məhsul (ÜDM) 1000 ABŞ dollarını ötüb, 2022-ci ildə bu rəqəm 6842 ABŞ dolları olub [1].

İqtisadiyyatın yenidən qurulması

30 il ərzində respublikada ölkənin mühüm sənaye-innovativ, sosial-iqtisadi inkişaf dövlət proqramları uğurla həyata keçirilib, eləcə də, torpaq islahatı, səhiyyənin və təhsilin inkişaf və modernləşdirmə proqramları uğurla tamamlanıb. Əhalinin sosial müdafiəsi, mənzil və yol tikintisi və s. sistemlərində geniş islahatlar aparılıb. Bu da, son nəticədə, Azərbaycan əhalisinin artım tempinə müsbət təsir göstərib.

Azərbaycanın uzunmüddətli davamlı inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən iqtisadiyyatın infrastrukturunu tamamilə yenidən qurulmuş və müasirləşdirilmişdir. Nəqliyyat, energetika, təhsil, tibb, turizm və digər sahələrdə infrastruktur demək olar ki, tamamilə yenidən qurulmuş, infrastruktur imkanları əvvəlki dövrlərlə müqayisədə xeyli genişləndirilmişdir.

15 ildən artıqdır ki, Azərbaycan xarici investorlar üçün etibarlı tərəfdaşdır. Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyi möhkəmlənib və ölkə borc alan ölkədən donor ölkəyə çevrilib. Azərbaycan valyuta ehtiyatları, daxili istehsal və ixrac potensialı ilə öz iqtisadi müstəqilliyini təmin etmiş, iqtisadiyyatı üçün vacib olan istənilən iqtisadi layihəni maliyyələşdirmək imkanına malik ölkədir. Hazırda ölkənin valyuta ehtiyatları xarici borcdan dəfələrlə çoxdur. Ölkənin valyuta ehtiyatları 50 milyard ABŞ dollarından çox, xarici borcu isə 9 milyard ABŞ dolları təşkil edir, bu da ÜDM-in 13%-ni təşkil edir [2, s. 318].

Azərbaycan dünya reytinglərində

Azərbaycan iqtisadiyyatı 2009-cu ilin qlobal maliyyə böhranından, 2014-cü ilin qlobal enerji böhranından və davam edən pandemiya məharətlə qorunub. Azərbaycan iqtisadiyyatı regionun ən rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyatına çevrilib. Nüfuzlu Dünya İqtisadi Forumunun Qlobal Rəqabətlik Hesabatına əsasən, Azərbaycan iqtisadiyyatı uzun müddətdir ki, rəqabət qabiliyyətinə görə MDB məkanında ən rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyatlardan biri hesab olunur [3, s. 187]. Azərbaycan iqtisadiyyatı investisiya mühiti baxımından ön sıralara çıxıb və Dünya Bankı Azərbaycana “ən islahatçı ölkə” statusu verib. DB-nin “Biznesin aparılması” hesabatına əsasən, Azərbaycan hazırda ən əlverişli biznes mühitinə malik dünyada 34-cü və biznesin qurulmasının asanlıqına görə isə dünyada 9-cu yerlərdədir [4, s. 162]. Bunun nəticəsində, 2003-cü ildən indiyədək, bütövlükdə, ölkə iqtisadiyyatına 240 milyard ABŞ dollarından çox sərmayə qoyulmuşdur və həmin miqdardan təxminən yarısı xarici investisiyalardır [1, 4, s. 169].

1990-cı illərdən bu günə kimi Azərbaycan iri regional iqtisadi layihələrdə iştirak edir. “Əsrin müqaviləsi” sərfəli şərtlərlə “yeni əsrin müqaviləsi”nə çevrilərək “qara qızıl”ın Azərbaycanın ən azı 2050-ci ilə qədər dayanıqlı iqtisadi inkişafına töhfə verməyə imkan verdi [5, s. 58]. Böyük enerji və nəqliyyat layihələri Azərbaycanın tranzit imkanlarını kökündən artırmaqla yanaşı, qlobal enerji və nəqliyyat təhlükəsizliyinə mühüm şəkildə təsir edibdir. Bu dövrdə Şimal-Cənub və Şərqi Qərbi nəqliyyat dəhlizlərində neft-qaz layihələri, TANAP, TAP, BTK və digər kimi transmilli vacib layihələr həyata keçirilib.

Azərbaycan investisiyaların cəlb edilməsi və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması üçün bütün imkanlardan istifadə etməyə çalışır. Dağlıq Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun işğaldan azad edilməsi ilə Azərbaycan məcburi köçkün problemini həll etməyə başladı və iqtisadi dövriyyədən kənar qalan torpaqlarının 20%-nə çıxış əldə etdi. Bunlara yeni kənd təsərrüfatı torpaqları, yeni faydalı qazıntı yataqları, turizm marşrutları, yeni nəqliyyat şəbəkələri, alternativ enerji mənbələri, su ehtiyatları və s. potensiallar aiddilər. Bütün bu amillər Azərbaycanın iqtisadi inkişaf potensialının artması ilə yanaşı, ölkənin investisiya potensialını artırır.

İnvestisiya mühitinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin aparılması

Son illərdə vergi və gömrük islahatları investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasına, o cümlədən vahid onlayn ixrac ərizəsi, “Yaşıl Dəhliz”, elektron məhkəmə, elektron satınalma, tikinti, biznesin başlaması, elektrik enerjisi, kreditlər, icra müqavilələri ilə bağlı əməliyyatlara rəsmi

icazə və giriş üçün “bir pəncərə” onlayn elektron portallar yaradılmışdır. Bundan başqa, əmlakın qeydiyyatı sahəsində də mühüm addımlar atılıb.

2021-ci ildə ölkə iqtisadiyyatına investisiyaların ümumi həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 10.9% artaraq 51.1%, xarici investisiyalar olmaqla 14.7 milyard ABŞ dolları təşkil edib. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xarici investisiyaların ümumi investisiyalarda xüsusi çəkisi 4.8% artıb. Hesabat dövründə ölkə iqtisadiyyatına qoyulan xarici investisiyaların strukturunda əsas yeri birbaşa investisiyalar (63.9%) tutur. Bu dövrdə birbaşa xarici investisiyaların 83.5%-i neft sektoruna, qalan hissəsi isə qeyri-neft sektoruna yönəldilib [6, s. 148, 7, s. 76]. Xarici investisiyaların 20.4%-ni maliyyə kreditləri, 15.7%-ni neft bonusları və digər investisiyalar təşkil edib. 2020-ci ildə olduğu kimi Böyük Britaniya (1.6 milyard ABŞ dolları) 2021-ci ildə də Azərbaycan iqtisadiyyatına birbaşa xarici investisiya yatıran ölkələr arasında 1-ci yerdədir. İlk üçlükdə yer alan ölkələrin siyahısı da dəyişməyib. Türkiyə ikinci (700.2 milyon ABŞ dolları), üçüncü yerdə isə ABŞ (507.4 milyon ABŞ dolları) qərarlaşıb. Hesabat dövründə birbaşa xarici investisiyaların ümumi həcmində Böyük Britaniyanın payı 33.1%, Türkiyənin payı 14.6%, ABŞ-ın payı 10.6% təşkil edib. 2021-ci ildə qeyri-neft sektoruna ən çox investisiya yatıran ölkələr ABŞ (144.7 milyon ABŞ dolları), Gürcüstan (82.4 milyon ABŞ dolları) və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri (71.1 milyon ABŞ dolları) olub [6, s. 148, 7, s. 76].

Regionun investisiya potensialı

Azərbaycanın investisiya potensialını aşağıdakı sahələrə ayırmaq olar: tranzit və nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, sənaye, mədənçıxarma, bərpa olunan enerji və digər sənayelər. Bildiyimiz kimi, Azərbaycanın ən perspektivli və sürətlə inkişaf edən regionlarından biri Dağlıq Qarabağdır. Elmi məlumatlara əsasən, Dağlıq Qarabağın işğaldan azad edilmiş rayonlarında investisiya sahələrini beş mühüm seqmentə ayırmaq olar.

Hərbi infrastrukturun müasirləşdirilməsi, hərbi büdcənin möhkəmləndirilməsi, yeni hərbi qarnizonların yerləşdirilməsi və təkmilləşdirilməsi xərclərinin yaranması və digər müdafiə sahəsinə aid olan investisiyaları birinci seqmentə aid etmək olar.

İkinci seqment ilə əlaqələndirilən ərazinin minalardan təmizlənməsi prosesinə aid önəmli işlərdən biri olan Ağdam şəhərində keçirilən birinci Azərbaycan Milli Şəhər Forumunda Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) sədr müavini Samir Poladov bildirib ki, 2023-ci ildə Azərbaycan Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi Agentliyi (ANAMA) 40 min hektar ərazinin minalardan təmizlənməsini planlaşdırıb. Təmizlənen 8 min hektar ərazi mənzil tikintisi üçün ayrılacaq və investisiyaların artırılması prosesi daha da sürətlə artacaqdır [8].

Bazar, sosial və sənaye infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı investisiyalar sahəsi üçüncü seqmenti əhatə edir. Burada nəqliyyat kommunikasiyalarının yaradılması (avtomobil yolları, hava limanları), su qurğularının tikintisi (su anbarı sisteminin tikintisi, dağ çaylarının tənzimləmə sistemləri), elektrik təchizatı obyektlərinin tikintisi (gücü 160 MVt olan 40 kiçik SES məhv edilib və onların elektrik həcmi kompensasiya etmək üçün 300 MVt-a qədər quraşdırılmış güc tələb olunacaq) kimi investisiyaların artımı tələb olunacaq [9, 10, s. 118]. “Yaşıl Enerji” konsepsiyası çərçivəsində “Suqovuşan” və “Güləbird” adlı 2 kiçik SES, eləcə də Kəlbəcər rayonunda Lev çayında 4 SES artıq bərpa olunub [9, 10, s. 123]. Yaxın 5 il ərzində 5 SES-in tikintisinin başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Həmçinin “British Petroleum” (BP) şirkəti Zəngilan rayonunda günəş elektrik stansiyasına (240 MVt) və Kəlbəcərdə külək elektrik stansiyasına (100 MVt) 200 milyon ABŞ dolları sərmayə qoymağı planlaşdırır [9, 10, s. 126]. Eləcə də, “ACWA Power” şirkəti ilə birlikdə 240 MVt gücündə elektrik stansiyasının tikintisi, Xudafərin və Qız Qalası su anbarlarında (280 MVt) elektrik stansiyalarının İranla birgə tikintisi planlaşdırılır [9, 10, s. 117, 11, s. 176]. Qafqaz regionunda Azərbaycan ən böyük elektrik enerjisi ixrac edən ölkədir. Bərpa olunan enerjinin payı ümumi enerji istehsalında 17% təşkil edir. Məqsəd 2030-cu ilə qədər bərpa olunan enerjinin payını 30%-ə qədər çatdırmaqdır. Bununla bağlı 3 iri beynəlxalq enerji şirkəti ilə 3 külək və günəş elektrik stansiyasının (gücü 700 MVt) tikintisinə investisiya qoyuluşuna dair müqavilələr imzalanıb. Zəngəzur dəhlizi ilə Azərbaycandan Naxçıvan Muxtar Respublikasına və oradan Türkiyəyə

və İrana yeni elektrik xəttinin çəkilməsi nəzərdə tutulur [9, 10, s. 115]. Bu da gələcəkdə Türkiyəyə, Rusiyaya, Gürcüstana və İrana 1.6 milyard kilovatsaat elektrik enerjisi ixrac etməyə imkan verəcəkdir.

Dördüncü mühüm seqment sosial sahələrin ("ağıllı" şəhər və kəndlərin yaradılması və s.) inkişaf olunması üçün ayırılan investisiyaların artırılmasından ibarətdir. Ağıllı şəhər və kəndlərin, mehmanxana və iaşə obyektlərinin, mobil rabitə infrastrukturunun, 2G/3G/4G baza radiostansiyalarının və digər dövlət obyektlərinin yaradılması nəzərdə tutulur, eləcə də turizm biznesinin imkanları qiymətləndirilir.

Beşinci mühüm seqment iqtisadi fəaliyyətin maliyyələşdirilməsidir. Müasir kənd təsərrüfatı, kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı, mədənçıxarma sənayesi prioritet investisiya sahələri sayılır. İsrailin müasir aqroparklara yatırdığı sərmayələr yeni damcı suvarma sistemlərinin yaradılmasına, bitkilərin və mal-qaranın yeni məhsuldar sortlarının yetişdirilməsinə, müasir aqrotexniki tədbirlərin həyata keçirilməsinə, kənd təsərrüfatı məhsullarının saxlanması və emalı yollarının yaradılmasına imkan verəcəkdir. Türkiyə sərmayələri isə 6000 hektar ərazini əhatə edəcək "Dost" ağıllı kənd təsərrüfatı parkının tikintisinə kömək edəcək. Aqroparkda 10 min baş damazlıq mal-qaranın yetişdirilməsi üçün kənd təsərrüfatı istehsalı yaradılacaq və bu da gələcəkdə ət və kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracını artıracaqdır [9, 11, s. 176]. Həmçinin, bölgənin enerji və şəhər infrastrukturunun, mədəni irsinin və turizm potensialının bərpasına kömək edəcək İtaliya investisiyaları da mühüm töhfə verəcəkdilər. Məsələn, "Ansaldo Energia" şirkəti 5 milyon avroluq müqavilə əsasında Azərbaycanın Ağdam, Füzuli, Kəlbəcər və Qubadlı rayonlarında tikiləcək hər biri 110 kV-luq 4 yarımstansiyanı avadanlıqlarla təmin edəcəkdir [9, 11, s. 176]. İqtisadi müşahidəçilər uzunmüddətli perspektivdə Türk Şurası dövlətləri, Rusiya, Böyük Britaniya, Pakistan və iri beynəlxalq infrastruktur banklarının Azərbaycanda əsas xarici investorlar olacağını proqnozlaşdırırlar. Məsələn, Asiya İnkişaf Bankı 2022-ci ildən peşə təhsili və təlimi sisteminin inkişafı üçün 75 milyon dollar kredit ayırıb [12].

Nəticə

Əsas beş investisiya seqmentlərinə əlavə olaraq kimya, metallurgiya və enerji sənayesi; qida və yüngül sənayesi; İKT sahəsi; parfümeriya məhsullarının, plastik qabların, tikinti materiallarının, məişət texnikası istehsalı investisiyaların cəlb edilməsi üçün potensial sahələr ola bilər. Nəticədə, etibarlıqla deyə bilərik ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpa prosesi iqtisadiyyatımız üçün iki ciddi məsələni həll etməyə imkan verəcəkdir: pandemiya nəticəsində zəifləmiş iqtisadi artımı əhəmiyyətli dərəcədə sürətləndirmək və Azərbaycanda məşğulluq səviyyəsini xeyli yüksəltmək. Bundan başqa, Azərbaycanda yaradılmış əlverişli investisiya və biznes mühiti, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa işləri, regional inteqrasiya üçün geniş imkanların olması gələcək investisiya fəallığına töhfə verir. Təcrübə göstərdi ki, əcnəbilər risklərdən qorxaraq inkişaf etməkdə olan ölkələrdə qeyri-neft sektoruna investisiya qoymaqdan çəkinirlər. Buna baxmayaraq Azərbaycanda son illərdə daxili kapital iqtisadiyyatın əsas maliyyə mənbəyinə çevrilib və burada yerli investisiyalar bütün kapital qoyuluşlarının 60%-dən çoxunu təşkil edir. Qeyri-neft sektorunun maliyyələşdirilməsinin nəzərəcarpacaq dərəcədə artması milli iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və neftin dünya qiymətlərindəki dalğalanmalardan asılılığının azaldılması üçün əlverişli amildir.

ƏDƏBİYYAT

1. <https://www.stat.gov.az>
2. Tofiq Hüseynov. "Azərbaycanın milli iqtisadi inkişaf modeli: nəzəriyyə və praktika" 2015 (səh. 318)
3. Cəlil Kərimov, Tahirə Kərimova. "Beynəlxalq münasibətlər və xarici siyasət." 2013 (səh. 187)
4. Qəmbər Əliyev. "İnvestisiyanın maliyyələşdirilməsi və kreditləşməsi" 2008 (səh. 157-173)
5. "Əsrin müqaviləsi" - 10 il 2004 (səh. 51-67)
6. Babayev İ.A. "Layihələrin idarə edilməsi üzrə dərs vəsaiti" 2022 (səh. 148)

7. Əhmədova T.M. “İnvestisiya proseslərinin idarə edilməsi” 2021 (səh. 76)
8. <http://anama.gov.az>
9. <http://azerenerji.gov.az/newsdetail/1670>
10. Hacıyev F.O. “Xarici kapitalın qeyri-neft sektorunun innovasiyalı inkişafına təsirinin gücləndirilməsi.” 2022 (səh. 113-127)
11. Qəşəmoğlu Ə.Q. “Sosial-iqtisadi proseslərin idarə olunmasında ahəng yol nəzəriyyəsiindən istifadə”, Monoqrafiya“ 2021 (səh. 176)
12. <https://www.taxes.gov.az/az/>

Вугар Панах оглы Ахмедзаде
Магистр, Академия государственного
управления при президенте Азербайджанской Республики
vuqarahmedzade639@gmail.com
Сулейман Мехрали оглы Гасымов
Научный руководитель, доктор экономических наук, профессор

Перспективные направления для будущих инвестиций в Азербайджане

Резюме

Актуальность исследования - В настоящее время основными факторами развития регионов Азербайджана являются их конкурентоспособность, определение направления деятельности для инвестиций и предполагаемый результат инвестиционной деятельности. Эти обстоятельства характеризуют актуальность выбранной темы исследования.

Цель исследования - Целью исследования является выявление взаимосвязи между инвестиционной деятельностью и развитием регионов Азербайджана, в частности Нагорного Карабаха.

Методы исследования - Методы исследования включают изучение и обобщение теории, системный подход к анализу, оценка влияния факторов внешней и внутренней среды, анализ деятельности регионов, а именно Нагорного Карабаха.

Практическая значимость - Практическая значимость результатов исследования обусловлена тем, что разработанный инструментальный анализа может быть использован при выборе направления развития региона, определении целевого показателя развития и его значения.

Результаты исследования - В данной статье мы пришли к выводу, что для обеспечения более устойчивого развития регионов, механизм инвестирования должен направляться на целенаправленные изменения внутренней среды.

Степень разработанности проблемы - Несмотря на наличие широкого круга исследований по данному вопросу, в научной литературе отсутствует методика определения цели развития региона на основе выбора показателя развития региона, для улучшения которого разрабатывается инвестиционный проект, что и является степенью разработанности проблемы.

Научная новизна - Научная новизна исследования заключается в предложении анализа инвестиционной деятельности регионов на основе всестороннего анализа деятельности регионов, включая оценку воздействия внешних и внутренних факторов, анализ показателей деятельности регионов, расчет показателя результативности деятельности, что позволит выявить оптимальное направление инвестирования, нацеленного на достижение развития региона.

Ключевые слова: *Инвестиции, инвестирование, инвестиционная деятельность, иностранные инвестиции, прямые инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционная привлекательность, экономика, экономическая деятельность.*

Vugar Panakh Ahmadzada
Master, The Academy Of Public Administration
Under The President Of The Republic Of Azerbaijan
vuqarahmedzade639@gmail.com
Suleyman Mekhrali Gasimov
Scientific leader, doctor of economic sciences, professor)

Prospective areas for future investment in Azerbaijan

Summary

The relevance of the study - At present, main factors in the development of Azerbaijan regions are their competitiveness, direction of investments activity and expected result of investment activity determination. These circumstances characterize the relevance of research topic chosen.

The purpose of the study - The purpose of the study is to identify the relationship between investment activity and the development of Azerbaijan regions, in particular Karabakh.

Research methodology - Research methods include the study and generalization of theory, systematic approach to analysis, assessment of influence of external and internal environment factors, regions activities analysis, namely Karabakh.

Empirical significance of research - The practical significance of the study results is the ability to use the developed analysis tool in choosing the direction of region development, determining the target development indicator and its value.

Research results - In this article we came to conclusion that the investment mechanism should be directed to targeted changes in internal environment in order to ensure more sustainable development of regions.

The level of problem development - Despite the existence of a wide range of studies on investment activity and evaluation of its effectiveness, there is no methodology in the scientific literature for determining the goal of regional development, investment project is being developed for its improvement, based on choice of the region development indicator and this, in term, demonstrates the degree of problem development.

Scientific innovation - The scientific novelty of the study focuses on proposal of the regional investment activity analysis based on comprehensive analysis of regional activity, which includes assessment of external and internal factors impact, regional performance indicators analysis, calculation of performance indicator and that, in term, will allow to identify the optimal direction of investment aimed on achieving the regional development.

Keywords: *Investments, investment activities, foreign investment, investment attractiveness, economy, economic activity*